

คำวินิจฉัยของ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖๓/๒๕๔๘

วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๘

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการออกระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการจ่ายเงินค่าตอบแทนของประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗

กระบวนการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

๑. ศาลรัฐธรรมนูญมีมติรับคำร้องของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้เพื่อดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๒ วรรคแรก เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๗

๒. วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๗ ศาลรัฐธรรมนูญได้ประชุมปรึกษาว่าจะรับคำร้องของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้พิจารณาและวินิจฉัยตามข้อกำหนด ฯ ข้อ ๑๒ วรรคสอง และตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ หรือไม่

สรุปข้อเท็จจริง

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีคำร้อง ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๗ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการออกระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการจ่ายเงินค่าตอบแทนของประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ทั้งนี้ เนื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๑ (๖) และมาตรา ๓๐๒ วรรคท้าย ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ และมาตรา ๑๐๗ ในการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นของสำนักงาน ป.ป.ช. การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวของประธานและกรรมการ ป.ป.ช. ถือว่าเป็นการบริหารงานและการปฏิบัติหน้าที่ให้กับสำนักงาน ป.ป.ช. ตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ฯ

ต่อมาสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนหนึ่งได้กล่าวหาคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าออกกระเบียบดังกล่าว โดยไม่มีอำนาจกระทำได้ตามกฎหมาย และได้รวบรวมชื่อสมาชิกเพื่อยื่นคำร้องต่อประธานวุฒิสภา ให้ส่งคำร้องดังกล่าวไปยังศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ฯ มาตรา ๑๗ ให้ดำเนินคดีต่อประธานกรรมการ ป.ป.ช. และกรรมการ ป.ป.ช. ฐานกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

ต่อมาสมาชิกวุฒิสภาจำนวน ๓๕ คน ซึ่งได้ร่วมลงชื่อกล่าวหาคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยได้ยื่นหนังสือ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๗ ต่อศาลรัฐธรรมนูญขอคัดค้านตุลาการศาลรัฐธรรมนูญในกรณีการพิจารณาที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเกี่ยวกับระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ว่าด้วยการจ่ายเงินค่าตอบแทนของประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ สรุปว่า ศาลรัฐธรรมนูญ ได้ออกกระเบียบศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายเบี้ยประชุมกรรมการและอนุกรรมการและค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะบุคคล พ.ศ. ๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๗ เป็นการกระทำที่มีลักษณะเช่นเดียวกันกับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติในกรณีดังกล่าวข้างต้น ดังนั้นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้ง ๑๕ คน จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องในเรื่องที่ขอให้วินิจฉัยตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๘ (๑)

คำวินิจฉัย

พิจารณาได้ว่า การออกกระเบียบกำหนดค่าตอบแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนหนึ่งได้ใช้วิธีตีความรัฐธรรมนูญและกฎหมายอันเป็นความเห็นของตนเองแล้วสรุปว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. กระทำความผิดอาญา มาตรา ๑๕๗ จึงใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๐ ร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยอ้างว่าเป็นการใช้สิทธิในการตรวจสอบองค์กรอิสระของตนตามรัฐธรรมนูญ

เมื่อสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ยื่นเรื่องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจำนวน ๓๕ คน ได้ยื่นคำร้องคัดค้านตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทุกคน

ว่ามีส่วนได้เสีย คำร้องดังกล่าวจึงมีเจตนาห้ามไม่ให้ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้พิจารณาวินิจฉัย การกระทำดังกล่าวจึงเท่ากับเป็นการห้ามศาลรัฐธรรมนูญไม่ให้ปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ จึงมิใช่เป็นการตรวจสอบองค์กระอิสระตามอำนาจหน้าที่ของตน ตามรัฐธรรมนูญที่อ้างไว้

อนึ่ง ในการไต่สวนของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หากเห็นว่าคดีมีมูลและพิจารณาฟ้อง คณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็จะต้องหยุดการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของตน จนกว่าศาลฎีกาฯ จะพิจารณาคำร้อง หรือหากพิพากษาว่ามีความผิดก็ต้องเข้าสู่กระบวนการสรรหากรรมการ ป.ป.ช. ชุดใหม่ ซึ่งโดยข้อเท็จจริง จะต้องใช้เวลาดำเนินการไม่น้อยกว่าหกเดือนหรือหนึ่งปี ดังนั้นคดีทุจริต ๖,๐๐๐ คดี โดยประมาณ ที่อยู่ระหว่างการไต่สวนของ ป.ป.ช. จะไม่มีผู้ใดหรือองค์กรใดไต่สวนแทน ได้ส่งผลให้คดีที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการ ซึ่งมีคดีสำคัญ ๆ ใกล้เคียงหมดอายุความแล้วจะขาดอายุความ ไม่สามารถดำเนินคดีกับผู้ทุจริตได้ การยื่นคำร้องของสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ว่าจะเป็นกรณีใดมีผลให้เกิดการยับยั้งการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มิให้ไต่สวนคดีทุจริตในวงราชการและจะเป็นสาเหตุให้คดีขาดอายุความเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติเป็นส่วนรวม จึงถือได้ว่าผลของการใช้อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการออกระเบียบดังกล่าว ได้ก่อให้เกิดปัญหาภายในองค์กรขึ้นแล้ว และเป็นปัญหาซ้อนกับปัญหาการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของชาติ เข้าองค์ประกอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงวินิจฉัยว่า คำร้องของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เข้าองค์ประกอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยได้ จึงให้รับคำร้องของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้ดำเนินการและวินิจฉัยต่อไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ